

Niuertarfinni iluanaaruteqartarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut)

Akissuteqaat

(Inuutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerineq

Naalakkersuisut sinnerlugit siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanut qutsavigaara.

Kalaallit Nunaanni atuisunut tamanut pitsaasunik atugassaqartitsinissaq, akeqartitsinissarluni Naalakkersuisut qulakkeerusoqaat, taamaattumillu nioqqutinik akilersuisarneq misissorneqaruni naleqqutillugu. Pissutsit akinut sunniuteqartartut pingaartumik tassaapput nunanit eqqussiviusunit assartuinermi aningaasartuutit, eqqussuinermi akitsuutit, pisisartut killeqarnerat, ulluinnarnullu nioqqutinik nioqquteqartartut ikitsuinnaanerat. Suliffeqarfiup iluanaarutaanik killiliilluni iluanaaruteqartarneq pillugu inatsit, imaanngilaq pissutsit taakkua akinut sunniuteqarnerinut pinngitsoorani killiliissasoq.

Niuerneq ingerlalluortoq qulakkeerumallugu, atuisartoqarnermut unammilleqatigiinnermullu tunngasut inuiaqatigiit sinnerlugit Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nakkutigisarai. Kalaallit Nunaanni ulluinnarnut nioqqutit akiinik Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik 2023-mi misissuivoq. Kalaallit Nunaanni atuisunut ukiuni kingullerni akigitat Danmarkimut, EU-mullu ataatsimoortillugit sanilliukkaanni annikinniararsuarmik qaffassimasut misissuinermi inerniliunneqarpoq. Taassumap saniatigut misissuinerup takutippaa, 2023-mi januaarip aallaqqaataani atuutilersumik neqinut aalajangersimasunut akitsuummik appaaneq nioqquteqartunut iluaqutaanani, atuisunut iluaqutaasimasoq.

Taamaalilluni pisiniarfiit nalinginnaanngitsumik iluanaaruteqartarsimanissaannut patsisaasinnaasunik nassaartoqaanngilaq. Tamanna assersuutigalugu piffissami 2022-mi januaarimit, 2023-mi juulip tungaanut puulukip aamma nersussuup neqaannik eqqussuinermi akit, tunisinermi akimit qaffannerungaatsiarnerinik tunngavissinneqarpoq. Nioqqutissamik pisiortorneq akitsorsimagaluortoq, pisiniarfiit nioqqutissamik akitsuisimanninnerinik tamanna takussutissiivoq.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nalilerpaa, iluanaaruteqartarneq pillugu inatsiseqaruni tamanna unammilleqatigiinnermut sunniuteqarnerloratarsinnaasoq, taamaalillunilu akitsorsaataasinnaasoq. Taassumap saniatigut iluanaaruteqartarneq pillugu inatsit allaffissornikkut piuminaallunilu oqimaassinnaavoq.

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup paasissutissiissutigaa, unammilleqatigiinnermut inatsimmik unioqqutitsisoqarneranik pasinartoqarsinnaatillugu niuerfimmi unammilleqatigiinnermi ajornartorsiutaasunik qulaajaanissaq siuertaralugu, unammilleqatigiinnermut inatsimmi ullumikkut tunngavissaqareernikkut misissuisoqarsinnaareersoq. Taamatut misissuineri akinut, iluanaaruteqartarnermullu tunngasut aamma misissorneqarsinnaapput. Taassumap saniatigut unammilleqatigiinnermi malittarisassanik unioqqutitsisoqarsimangikkaluartuq suliffeqarfiit pissutsiminnik allannguinnissaannik peqqussuteqarfigisinnaallugit, niuerfimmi misissuinnissami sakkussaq ("Market Investigation Tool") atorneqarsinnaassaaq. Siunnersuuteqartup ugartugaata assinganik annerusumik, minnerusumilluunniit angusaqarnissamut sakkussaq taamak ittoq naleqqutissaaq. Unammilleqatigiinnermut inatsisip allangortinneqarneratigut Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup pissusissamisuuungitsunik tikkuaanissaanut kiisalu niuerfimmi malittarisassiuussinissaanut, naleqqutinngitsumillu aqqissuussisimanernik allannguinnissaannut sakkussat saniatigut sakkussamik atuutsilersisoqassaluarpoq.

Siunnersuuteqarnermi isumaliutigineqartut Naalakkersuisut paasilluarpa, ataavartumillu assinganik isumaliuteqartarlutik. Tamanna pillugu tamat isiginnissuteqalerniassagatta, akit ineriartornerat qulaajarneqassasoq Naalakkersuisut aalajangereerput.

Taamaattumik ajornartorsiutaasoq inuiaqatigiinnut attuumassuteqartuassasoq naatsorsuutigineqartariaqarmat Naalakkersuisut siunnersuutigaat, nutaamik inatsisiliortoqarnissaanik isummertoqartinnagu maani unammilleqatigiinnermut, niuernermet, iluanaaruteqartarnermullu tunngasut annerusumik ersarissarneqassasut. Tamanna pillugu Naalakkersuisut tulliuttutut allannguutissatut siunnersuuteqarput:

Atuisunut akigititat naleqqutinngitsumik qaffannginnissaasa qulakkeerneqarnissaanut periaatsinik assigiinngitsunik erseqqissaasumik, matumani iluanaaruteqartarneq pillugu inatsisiusinnaasup nassuiarneqarnissaa ilanngullugu, Naalakkersuisut nalunaarusiamik suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat kingusinnerpaamik UKA25-mi Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq.